

Asia: VN/30556/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi ulkomaalaislain muuttamisesta (maasta poistaminen)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Esitysluonnoksen keskeiset ehdotukset

Esitysluonnoksessa ehdotetaan muiden kuin turvapaikka-asioissa tehtävien maasta karkottamista koskevien päätösten täytäntöönpanon nopeuttamista. Lisäksi ehdotetaan muun muassa mahdollisuus määrätä ennakkollinen maahantulokielto sellaiselle muualla kuin Suomessa oleskelevalle kolmannen maan kansalaiselle, joka vaarantaa kansallista turvallisuutta, sekä erinäisiä muutoksia joidenkin säädösten suhteen EU-lainsäädäntöön selkiyttämiseksi.

Lastensuojelun Keskusliiton lausunto

Lastensuojelun Keskusliitolla ei ole mahdollista lausua yksityiskohtaisesti esityksen muutosehdotuksista, sillä lausuntopyynnön määräaika umpeutuu samana päivänä kuin valtavan laajan EU:n muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen täytäntöönpanoa koskevan hallituksen esitysluonnoksen. Keskusliitto ottaa kantaa lähinnä yleisesti lapsiperheiden maasta poistamisen tehostamiseen.

Esitys perustelee muutosta hallitusohjelmakirjauksella ja esittää laittomasti maassa oleskelevien tehokkaan maasta poistamisen olevan tarpeellista kansallisen turvallisuuden vuoksi. Lastensuojelun Keskusliitto ei kannata ehdotettuja lakimuutoksia, sillä ne heikentäisivät merkittävästi kohderyhmään kuuluvien maasta poistettavien ihmisten oikeusturvaa. Karkotettavat eivät ole yhtenäinen joukko, eivätkä useinkaan rikollisia tai jollain tavalla kansallista turvallisuutta uhkaavia henkilöitä. Maasta poistettavien joukossa on myös lapsiperheitä ja eri tavoin haavoittuvassa

asemassa olevia, jotka ovat saaneet oleskeluluvan perhesiteen tai juuri haavoittuvan aseman perusteella.

Kuten keskusliitto totesi lausunnossaan EU:n muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen täytäntöönpanoon liittyviin lakimuutoksiin, että väärinkäytösten etsinnän korostaminen – perus- ja ihmisoikeuksien kustannuksellakin – välittää viestin epäluuloisesta suhtautumisesta kansainvälistä suojelua hakeviin. Perus- ja ihmisoikeuksien kaventaminen voi turvallisuuden tunteen sijaan luoda yleistä turvattomuuden ja epäluottamuksen ilmapiiriä ja kaventaa luottamusta oikeusvaltioon ja yhteiskunnan rakenteisiin.

Keskusliitto viittaa Yhdenvertaisuusvaltuutetun lausuntoon ja kannattaa valtuutetun ehdotusta siitä, että kaikkiin maasta poistamiseen johtaviin Maahanmuuttoviraston kielteisiin päätöksiin on tehtävä erillinen maastapoistamispäätös, jonka yhteydessä tehdään ulkomaalaislain 146 §:n mukainen kokonaisharkinta, aivan kuten tähänkin saakka. Näin saadaan perus- ja ihmisoikeusvaikutusten arviointi, kuten lapsen edun arviointi ja toteutuminen, näkyviin ja tarvittaessa tuomioistuimen arvioitavaksi.

Martiskainen Taina
Lastensuojelun Keskusliitto